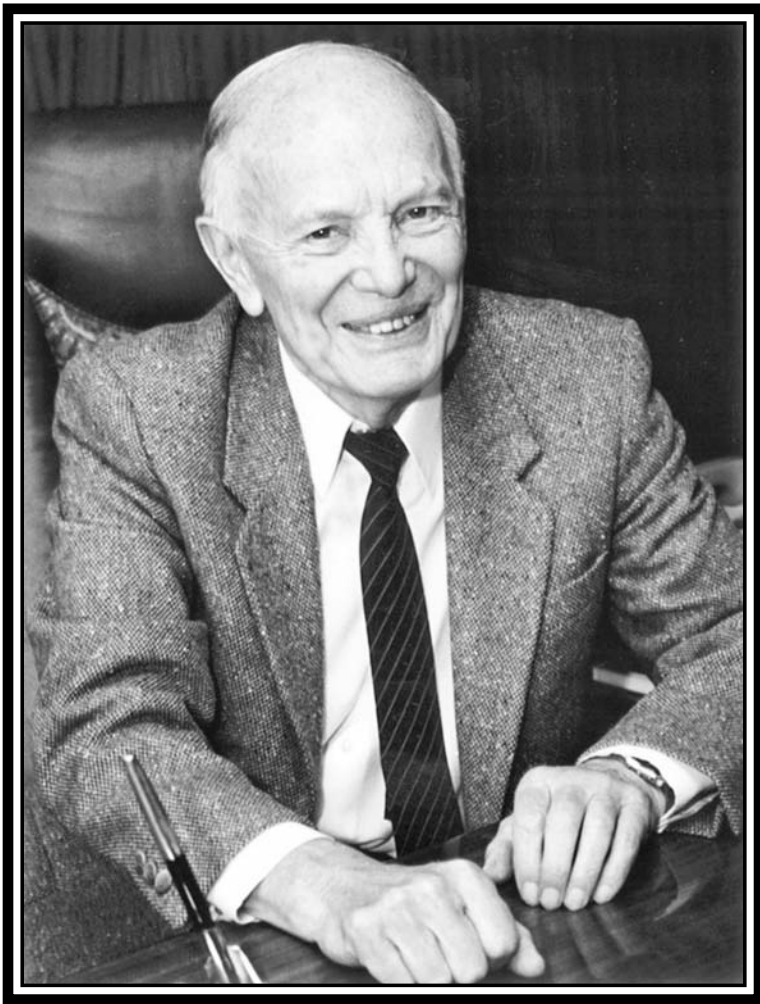

Людина Справи

ВТРАТА

Відійшов у вічність великий вчений сучасності академік Борис Патон

Президенту Академії надмірним, на їх думку, вмінням знаходити спільну мову з кожною владою, кожною політичною системою. А він, очевидно, просто розумів: наука як найважливіша, найперша загальнодержавна справа не може існувати без підтримки держави.

Борис Євгенович був запорукою того, що українська наука, хай би що не відбувалось у ній і навколо неї — має гідне майбутнє. Зараз же, зрозуміло, зростає почуття тривоги за це майбутнє. Проте будьмо оптимістами — враховуючи виняткову роль наукової та інтелектуальної сфери в житті суспільства (це прекрасно розумів Президент НАН України), іншого просто не дано.

«День» висловлює щире співчуття рідним та близьким Бориса Євгеновича.

Дуже важливою рисою Бориса Євгеновича завжди було його вміння вибудовувати реформи стратегічно, продумано, а не приховувати повне незрозуміння реформ красивими фразами, що зрештою призводить до хаосу. Це не консерватизм, в чому звинувачували Б. Є. Патона опоненти, а ясне розуміння — перш ніж проводити реформи, треба чітко уявляти їх сенс, спрямованість та кінцеву мету. Зрештою, такою кінцевою метою має бути збереження наукового потенціалу України, а не його руйнування. Деякі моделі «реформ», що наполегливо пропонувалися, неминуче вели саме до цього. І Борис Євгенович це чітко розумів.

Важливо відзначити, що попри вік і стан здоров'я Борис Євгенович продовжував керувати НАН України до останнього часу. Мотивом тут було почуття відповідальності — «ніхто, крім мене». Додамо до цього, що академік Б. Є. Патон мав колосальний життєвий досвід, який важко порівняти з будь-ким в Україні. 67 років керівництва Інститутом електрозварювання та 58 років — НАН України говорять самі за себе. Неймовірно цікаво було б почитати його спогади, якби він їх написав.

Слід зауважити, що Борис Євгенович був постійним читачем газети «День», адже завжди поділяв з нашим виданням його цінності та світоглядне бачення. Ба більше, газета часто присвячує матеріали українській науці й освіті, що завжди було дорогим для видатного академіка.

«День» висловлює щире співчуття рідним та близьким Бориса Євгеновича.

Igor СЮНДЮКОВ, «День»

І ноді відхід людини з життя супроводжується (з ритуальних міркувань) дещо перебільшеними оцінками зробленого нею. Але тут — зовсім інша річ. Перебільшити ту спадщину, що залишив Україні академік Борис Євгенович Патон, видатний електрозварювальник, матеріалознавець, металург, директор Інституту електрозварювання НАН України (з 1953 року до сьогодні), Президент Національної академії наук (з лютого 1962 року й до тепер) — просто неможливо.

І коли читаєш, як прокоментував цю втрату і масштаб цієї постаті глава держави Володимир Зеленський («У віці 101 року від нас пішов великий українець. Академік. Геній. Легенда. Це була грандіозна особистість. Важко писати про нього в минулому часі») — тут усе цілком справедливо і жодних надмірних слів немає. Люди, які розуміли

масштаб особистості Бориса Євгеновича, говорили так: він — це воістину загальнонаціональне надбання України.

Лідер української науки мав, серед безлічі інших, одну виняткову цінну якість, котра, на величезний жаль, стає у нас дедалі рідкіснішою: він був Людиною Справи. Людиною реальної, великої справи, а не порожніх, хай красивих слів («дзвінких» фраз не любив). І цій справі — розвитку науки в Україні, усього комплексу наук, від математики, фізики, хімії, біології до соціогуманітаристики — віддавав усі сили.

Незаперечна заслуга Бориса Патона в тому, що вітчизняна наука, попри вкрай важку кризу 90-х років, таки вистояла. Воістину важко сказати, що відбулось би, якщо НАН України очолювала би у таку непевну (м*яко кажучи) добу людина не такого масштабу. Критики (є і такі) дорікали

ФЕНОМЕН ПАТОНА

Юрій КОСТЮЧЕНКО, науковець, фахівець з теорії ризиків і прикладних питань безпеки:

— Звісно, історичні періоди визначають соціальні явища, але в деяких випадках окремі особистості та їхні долі яскраво відбивають притаманні певним періодам соціальні та історичні процеси, чому, власне, і побутує розхожий термін «людина-епоха». Але в феномені Патона є ще дещо, на мою думку, безпосередньо пов'язане зі специфікою нашого суспільства. Це людина, тривалий соціальний авторитет якої на багато порядків перевищував сумарні рейтинги всіх швидкоплинних політиків, що промайнули за її творче життя, людина, яка як небагато хто розуміла інституційну цінність і вартість науки і докладала по-справжньому дієвих зусиль на її захист і відтворення в будь-яких, навіть найбільш непростих соціальних, економічних і політичних умовах, людина, яку безумовно поважали і любили всі, кому пощастило її знати і працювати поруч...